

[Forsvarsministeren.]

lejlighed til at stille forslag om udnyttelse af et stort og miljømæssigt værdifuldt område i Københavns midte. I august måned 1973 udsendte den daværende regering en redegørelse vedrørende „Christiania“, og det er heri anført, at konkurrencen skal lægges således til rette, at en anden anvendelse af arealerne kan virkeliggøres umiddelbart efter 3 års perioden. Anvendelsen af området indtil dette tidspunkt skulle ske i form af et socialt eksperiment, og et af afsnittene i redegørelsen behandler nærmere spørgsmålet om det sociale eksperiment.

Redegørelsen indeholder også en konklusion, hvori forskellige retningslinjer trækkes op. Det anføres således, at det tidsbegrænsede eksperiment må foregå på en sådan måde, at det ikke med rette krænker befolkningens retsbevidsthed, og at bestræbelserne på normalisering skal fortsættes. Specielt fremhæves pligten til at bringe registreringen af beboerne i orden samt til at betale for den brug af el og vand, der finder sted. De krav, der på en række punkter var blevet stillet fra Københavns kommune, bliver særskilt omtalt i denne forbindelse, og det fremgår, at det bl. a. drejer sig om de sundhedsmæssige forhold og boligforholdene, om bygnings- og brandtilsyn, om børneværnets pligt til at sikre, at børn og unge lever under betryggende forhold samt om en række spørgsmål vedrørende bevræterbevilling, næringsbreve, kildeskatt og folkeregistertilmelding.

Allerede i juni måned 1973 havde de 3 ministre — socialministeren, kulturministeren og forsvarsministeren — haft drøftelser med repræsentanter for „Christiania“ angående det såkaldte „sociale eksperiment“. På dette møde blev en række af de nævnte problemer draget frem; specielt betonedes forsvarsministerens nødvendigheden af en sikkerhedsmæssig gennemgang af bygningerne på området og en fjernelse af de egentlig farlige eller uegnede bygninger.

Et særligt afsnit i regeringsredegørelsen fra august 1973 behandler de økonomiske forhold. En beretning herom foreligger endvidere fra statsrevisorerne. „Christiania“'s utilstrækkelige betaling for el og vand har vakt særlig opmærksomhed. At afbryde forsyninger hermed som konsekvens af den utilstrækkelige betaling ville skabe så store

vanskeligheder for beboerne, at man ikke har turdet påtage sig ansvaret herfor; der er herved tænkt på faren for brand og epidemier.

I stedet er der ved de mange møder, der har været med „Christiania“'s forhandlingsgruppe, appelleret til beboerne og lagt pres på dem for at opnå balance i regnskabet. Det kan oplyses, at der fra aftalens indgåelse den 31. maj 1972 og indtil udgangen af marts 1973 blev indbetalt ca. 32.000 kr. Heroverfor står forsvarsministeriets udgifter til el- og vandforsyning på området i finansåret 1972-73 på godt 200.000 kr. For så vidt angår finansåret 1973-74, har forsvarsministeriets betaling beløbet sig til ca. 260.000 kr., medens „Christiania“'s indbetalinger andrager ca. 70.000 kr.

Betalingerne fra „Christiania“ er altså helt utilstrækkelige, og det ændrer intet i dette forhold, at der er etableret en ordning, hvorefter forsvarsministeriet af socialministeriet bliver skadesløsholdt i den udstrækning, der ikke fremkommer tilstrækkeligt fra „Christiania“.

Angående forpligtelsen til at komplettere registreringen af områdets beboere gælder det, at den — trods talrige opfordringer — i lang tid ikke blev opfyldt fra „Christiania“'s side. I begyndelsen af 1974 iværksatte forsvarsministeriet derfor en registrering af områdets beboere. Registreringsarbejdet blev imidlertid modarbejdet af „Christiania“, og det lykkedes som følge heraf ikke at få oplyst, hvor mange der bor i „Christiania“, hvem de er, og i hvilke huse de bor. Fra „Christiania“'s side fremkom imidlertid på dette tidspunkt en oplysning om, at den interne registrering omfattede ca. 630 personer. Oplysninger om, hvem de er, og hvor de bor, er ikke modtaget. Tallet har ikke kunnet kontrolleres.

I forbindelse med besvarelsen af et spørgsmål i folketingets spørgetid onsdag den 16. januar 1974 var der lejlighed til at præcisere den nuværende regerings indstilling vedrørende „Christiania“. Det blev fremhævet, at „Christiania“ ikke kan anerkendes som socialt eksperiment. Det er i øvrigt fremgået af møder med beboerne på området, at heller ikke disse betragter sig som del af et socialt eksperiment, men ønsker at danne et alternativt samfund på dette samfunds egne betingelser.